

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-06-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VETERINARIJOS ĮSTATYMO NR. I-2110 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 8 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 9, 11 IR 12⁵ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Žemės ūkio ministerija teikia po ministerijų atstovų tarpinstitucinio pasitarimo patikslintus Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 straipsnio pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (toliau – Veterinarijos įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 9, 11 ir 12⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Maisto įstatymo projektas) projektus.

I. Sprendžiama problema	<p>Veterinarijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės politiką veterinarijos srityje formuoja žemės ūkio ministras, dalyvaujant Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT), kuri teisės aktų nustatyta tvarka ją įgyvendina. Taip pat Veterinarijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad VMVT yra Vyriausybės įstaiga.</p> <p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.1 papunktyje nurodyta, kad Žemės ūkio ministerijos veiklos tikslai yra formuoti valstybės politiką kaimo plėtros, žemės ir maisto ūkio srityse, maisto produktų ir jų žaliavų kokybės, ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos, Lietuvoje gaminamų produktų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje didinimo srityse, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą; 7.4 papunktyje numatytas tikslas – formuoti valstybės politiką veterinarijos srityje, dalyvaujant VMVT, ir formuoti valstybės politiką fitosanitarinės srityje.</p> <p>VMVT nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 744 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 1 punkte nustatyta, kad VMVT dalyvauja formuojant valstybės politiką maisto ir pašarų saugos, kokybės, ženklinimo, maisto, šalutinių gyvūninių produktų, pašarų, pašarų priedų, veterinarinių vaistų ir veterinarinių priemonių tvarkymo srityse ir šią politiką įgyvendina.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 24 d. nutarimo Nr. 123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ priedo „Teisės aktų projektų, kuriuos Lietuvos Respublikos Vyriausybė siūlo įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programą, sąrašas“ 42 punkte numatyta pakeisti VMVT statusą iš Vyriausybės įstaigos į įstaigą prie Žemės ūkio ministerijos.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimą Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ veterinarija ir maisto ūkis yra žemės ūkio ministro valdymo sritys.</p> <p>Pažymėtina, kad Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“, 22 punkte yra numatyta, jog kai daugiau negu 2/3 Vyriausybės įstaigos ar kitos Vyriausybei atskaitingos biudžetinės įstaigos funkcijų priskirtinos valstybės politikos įgyvendinimui ir (arba) galima nustatyti, kuriam ministrui pavestojame valdymo srityje ji veikia ar su kuriam ministrui pavesta valdymo sritimi Vyriausybės įstaigos ar Vyriausybei atskaitingos biudžetinės įstaigos veiklos sritis labiausiai susijusi, arba kai nebūtina objektyviai užtikrinti šios įstaigos funkcinį ar finansinį nepriklausomumą, siūlomas sprendimas pakeisti tokios įstaigos organizacinę formą į įstaigos prie ministerijos.</p> <p>Atkreipiamas dėmesys, kad dauguma pagrindinių įstaigų, dalyvaujančių įgyvendinant valstybės politiką žemės ūkio srityje, yra įstaigos prie Žemės ūkio ministerijos (pvz., Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos).</p>
II. Siūlomos priemonės	Veterinarijos įstatymo projekto tikslas – sudaryti teisinės sąlygas pakeisti VMVT statusą iš Vyriausybės įstaigos į įstaigą prie Žemės ūkio ministerijos.
III. Priemonių kaštai	VMVT pakeitus statusą į „įstaigą prie Žemės ūkio ministerijos“, sumažėtų asignavimų valdytojų skaičius ir dėl to palengvėtų valstybės biudžeto planavimo, vykdymo ir vertinimo procesas, sumažėtų asignavimų valdymo, jų apskaitos ir kontrolės išlaidos; atsirastų daugiau galimybių atsižvelgti į žemės ūkio srityje planuojamus veiklos rezultatus, būtų efektyviau paskirstomos, valdomos ir naudojamos lėšos, skirtos žemės ūkio sričiai. Be to, būtų paprastesnis ir efektyvesnis asignavimų persikirstymas bei, esant poreikiui, papildomų lėšų skyrimas VMVT (t. y.

	atsirastų galimybė pačiai Žemės ūkio ministerijai perskirstyti asignavimus tarp VMVT ir kitų įstaigų prie ministerijos, taip pat VMVT skirti papildomas lėšas iš ministerijai skiriamų asignavimų).
IV. Nauda visuomenei	Veterinarijos įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas nustatys efektyvesnį ir aiškesnį valstybės biudžeto planavimo, vykdymo ir vertinimo procesų reglamentavimą. Taip pat bus aiškus VMVT pavaldumas žemės ūkio ministrui, o tai turės teigiamą poveikį darbo organizavimui, pavestų uždavinių ir funkcijų tinkamam įgyvendinimui, bus aiškesnis tiek vadovo pavaldumas, tiek politinė ministro atsakomybė.

VMVT pakeitus statusą į „įstaiga prie Žemės ūkio ministerijos“, VMVT vadovo skyrimo, atleidimo ir pavaldumo tvarka reglamentuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 30 straipsnio 5 dalyje.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas nustato, jog Vyriausybės įstaigai vadovauja jos vadovas, kuris priimamas į pareigas ir atleidžiamas iš jų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka (29¹ str. 8 d.) (beje, analogiška nuostata yra įtvirtinta ir VMVT nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 744, 17 p.), o Veterinarijos įstatymas numato, kad VMVT vadovas yra valstybės pareigūnas, kurį žemės ūkio ministro teikimu ketveriems metams priima į pareigas ir iš jų atleidžia Vyriausybė (8 str. 1 d.). Taip pat pažymėtina, kad 2018 m. birželio 29 d. priimto Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 3 straipsnio 14 dalyje yra numatyta, jog iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas įstatymų nustatyta kadencijai paskirti Vyriausybės įstaigų vadovai, įsigaliojus šiam įstatymui, tampa valstybės tarnautojais – įstaigos vadovais ir eina šias pareigas iki kadencijos, kuriai jie buvo paskirti, pabaigos.

Atsižvelgiant į tai, kad paminėta Veterinarijos įstatymo nuostata yra prieštaraujanti kitų įstatymų nuostatoms, o ir kitose Veterinarijos įstatymo 8 straipsnio dalyse nustatytos normos (pvz., pavaduotojų priėmimas) yra Valstybės tarnybos įstatymo reguliavimo dalykas, Veterinarijos įstatymo 8 straipsnio nuostatos pripažįstamos netekusiomis galios.

Taip pat pažymėtina, jog VMVT statuso pakeitimas neturės įtakos VMVT pavaldžios įstaigos – Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto statusui.

Įvertinant tai, kas pirmiau išdėstyta, parengtas Veterinarijos įstatymo projektas, kuriame siūloma Veterinarijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalį pakeisti įtvirtinant, kad VMVT yra įstaiga prie Žemės ūkio ministerijos, o 8 straipsnį pripažinti netekusiu galios.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 258 „Dėl M. Staškevičiaus paskyrimo į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pareigas“, nuo 2021 m. balandžio 28 d. VMVT vadovauja Mantas Staškevičius, paskirtas remiantis Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 14 punktu ir Valstybės tarnybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi.

Atsižvelgiant į tai, kad pakeitus VMVT statusą, keičiasi ir subjektas, kuris priima į pareigas ir atleidžia iš pareigų VMVT vadovą, įstatymo projektas yra papildytas nuostata, jog iki šio įstatymo įsigaliojimo Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka į pareigas priimtas VMVT vadovas tampa VMVT (įstaigos prie

ministerijos) vadovu ir įsigaliojus šiam įstatymui, eina šias pareigas iki kadencijos, kuriai jis buvo paskirtas, pabaigos.

Taip pat kartu parengtas ir Maisto įstatymo projektas, kuriame siūloma iš Maisto įstatymo 11 straipsnio 1, 2, 5, 10 dalių išbraukti VMVT statusą „Vyriausybės įstaiga“.

Įstatymų projektai buvo paskelbti 10 d. d. Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Teisės aktų projektų registravimo posistemėje pastaboms ir pasiūlymams iš suinteresuotų institucijų ir visuomenės gauti.

Įstatymų projektams pastabas pateikė Valstybės tarnybos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Vidaus reikalų, Teisingumo ministerijos, į pastabas atsižvelgta, išskyrus vieną Teisingumo ministerijos, kurios vertinimas pateikiamas derinimo pažymyje. Pažymime, kad iš esmės pritariame Teisingumo ministerijos pastabai, jog įstatymuose reikėtų atsisakyti nuorodų į konkrečias Vyriausybės įstaigas ar įstaigas prie ministerijų, o teikti nuorodas į Vyriausybės įgaliotą instituciją. Tačiau suprasdami, kad šiame etape tai sukeltų ypač didelę teisėkūros apimtį, informuojame, kad ateityje rengdami įstatymų pakeitimų projektus įvertinsime šį aspektą bei atitinkamai keisime įstatymus.

Sveikatos apsaugos, Aplinkos ir Finansų ministerijos įstatymų projektus suderino be pastabų ir jiems pritarė.

VMVT pastabos aptartos derinimo pažymyje.

Su Ekonomikos ir inovacijų ministerija įstatymų projektai derinti darbo tvarka ir jiems yra pritarta be pastabų.

Pastabas tai pat yra gautos iš Lietuvos paukštininkystės asociacijos, Lietuvos pienininkų asociacijos „Pieno centras“, Lietuvos kailinių žvėrelių ir triušių augintojų draugijos, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų, Lietuvos kiaulių augintojų asociacijos, UAB „Plungės kooperatyvo prekyba“ ir jos yra aptartos derinimo pažymyje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos, į kurias neatsižvelgta, aptartos derinimo pažymyje.

Į pirminius Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės pastebėjimus atsižvelgta ir papildytas aiškinamasis raštas.

Įvertintos ir antrinės Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės techninio pobūdžio pastabos ir į jas atsižvelgta.

Taip pat pažymime, kad 2020-05-13 buvo organizuotas pasitarimas su socialiniais partneriais, siekiant aptarti nesuderintas pastabas ir pasiūlymus. Suderinti nuostatų nepavyko.

Įstatymų projektai, jų tikslas ir kiti, su rengimo procesu susiję, klausimai taip pat aptarti ministerijos 2021-05-14 MS TEAMS įrankio pagalba organizuoto susitikimo su VMVT valstybės tarnautojų ir darbuotojų profesinės sąjungos atstovais metu.

Paaikškinta, kad įstatymų projektai nėra susiję su VMVT darbuotojų darbo, socialinėmis, ekonominėmis teisėmis ir interesais.

Ministerija taip pat pažymi, kad objektyvių duomenų dėl eksporto į užsienį ir vykdomos VMVT valstybinės kontrolės sistemos pakeitimų, galinčių sutrikdyti produktų eksportą į užsienį, kol bus įvertintas poveikis maisto saugai, neturi, kaip ir neturi subjektai, išsakantys šiuos nuogąstavimus.

Taip pat pažymėtina, kad Nacionalinis akreditacijos biuras 2021-05-21 raštu Nr. S-209 pateikė nuomonę, jog standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 „Atitikties vertinimas. Reikalavimai, keliami įvairių tipų kontrolės veiklai“ reikalavimus, įskaitant ir nešališkumo principus, taikomus A tipo kontrolės įstaigai, VMVT gali užtikrinti ir pakeitus statusą iš Vyriausybės įstaigos į įstaigą prie Žemės ūkio ministerijos.

Įstatymų projektai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatom.

Įstatymų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymų projektuose neapibrėžiamos naujos sąvokos, kurias reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektų iniciatoriai – Darbo grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-202 „Dėl darbo grupės sudarymo“.

Įstatymų projektų rengėjas – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus (vedėjas Andrius Burlėga, tel. (8 5) 239 1283, el. p. andrius.burlega@zum.lt) patarėjas Modestas Vaznevičius, tel. (8 5) 239 1041, el. p. modestas.vaznevičius@zum.lt.

Atsižvelgiant į tai, kad įstatymų projektų derinimo raštai buvo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei jie pakartotinai neteikiami.

PRIDEDAMA:

1. Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 straipsnio pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 1 lapas.
2. Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 straipsnio pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 9, 11 ir 12⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.
4. Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 9, 11 ir 12⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 straipsnio pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo ir Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 11 straipsnio pakeitimo įstatymo aiškinamasis raštas, 5 lapai.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
7. Derinimo pažyma, 10 lapų.
8. Nacionalinio akreditacijos biuro 2021-05-21 rašto Nr. S-209 kopija, 1 lapas.

Modestas Vážnevičius, tel. (8 5) 239 1041, el. p. modestas.vaznevicius@zum.lt